

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (85) 273 5673, 8 706 80 501, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-

Nr. 12-01-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. 924 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2021/887, kuriuo įsteigiamas Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras ir Nacionalinių koordinavimo centrų tinklas (toliau – reglamentas). Reglamentu siekiama sustiprinti Europos Sąjungos technologinius kibernetinio saugumo pajėgumus ir paskatinti gerą kibernetinio saugumo praktiką bei inovatyvių kibernetinio saugumo produktų kūrimą ir naudojimą.

I. Sprendžiama problema	<p>Vykdydama reglamento nuostatas, Lietuva, kaip ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės, yra įpareigota per 6 mėnesius nuo reglamento įsigaliojimo dienos (reglamentas įsigaliojo 2021 m. birželio 28 d.) paskirti viešojo administravimo funkcijas vykdančią viešojo sektoriaus subjektą arba subjektą, kurio didžioji dalis priklauso valstybei narei, vykdyti nacionalinio koordinavimo centro (toliau – NKC) funkcijas.</p> <p>Valstybių narių paskirti NKC turi atitikti reglamento 6 straipsnyje numatytus reikalavimus ir vykdyti reglamento 7 straipsnyje numatytas funkcijas.</p> <p>Reglamento 6 straipsnio 5 dalyje numatyta: „Nacionalinis koordinavimo centras <...> turi pajėgumų padėti Kompetencijos centrui ir Tinklui įvykdyti jų misiją, nustatytą reglamento 3 straipsnyje. Jis turi turėti kibernetinio saugumo mokslinių tyrimų ir technologijų ekspertinių žinių arba prieigą prie tokių mokslinių tyrimų ir ekspertinių žinių. Jis turi būti pajėgus veiksmingai bendradarbiauti ir koordinuoti savo veiklą su pramonės subjektais, viešuoju sektoriumi, akademinė ir mokslinių tyrimų bendruomene ir piliečiais, įskaitant institucijas, paskirtas pagal Direktyvą (ES) 2016/1148.“ Reglamento 27 konstatuojamoji dalis papildo minėto straipsnio dalį: „nacionaliniai koordinavimo centrai turėtų turėti būtinus administracinius pajėgumus ir turėtų turėti kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų ekspertinių žinių arba turėti prieigą prie tokių ekspertinių žinių ir turėtų galėti veiksmingai bendradarbiauti ir koordinuoti savo veiklą su pramone, viešuoju sektoriumi ir mokslinių tyrimų bendruomene;“.</p> <p>Vadovaudamasis reglamento 7 straipsniu, NKC turės vykdyti šias pagrindines funkcijas:</p> <ul style="list-style-type: none">• veikti kaip kibernetinio saugumo bendruomenės informacinis ir koordinacinis centras nacionaliniu lygiu: skleisti informaciją apie savo, taip pat apie Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centro ir kibernetinio saugumo bendruomenės veiklą bei
--------------------------------	---

	<p>suinteresuotus subjektus įtraukti į šias veiklas; teikti informaciją ir konsultacijas apie nacionalines ir Europos Sąjungos programas, pagal kurias galima gauti finansavimą kibernetinio saugumo srities projektams, ieškoti bendradarbiavimo galimybių ir partnerių Lietuvos kibernetinio saugumo bendruomenės narių projektams Europos Sąjungoje, kaupti informaciją apie šalyje turimus techninius gebėjimus ir inventorių (pvz., vykdomus kibernetinio saugumo mokymus ir švietimą šioje srityje, kompiuterinius centrus, kibernetinio saugumo mokymo centrus (angl. <i>cyber ranges</i>) ir kt.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • prisidėti prie Europos Sąjungos programavimo lygmens planavimo dokumentų kibernetinio saugumo srityje įgyvendinimo; • teikti finansinę paramą trečiosioms šalims pagal 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012, 204 straipsnį; • prisidėti prie kibernetinio saugumo švietimo programų propagavimo ir sklaidos; • vertinti juridinių asmenų, įsteigtų Lietuvoje, prašymus prisijungti prie kibernetinio saugumo bendruomenės, kaip ji suprantama reglamente. <p>Planuojama, kad ateityje NKC funkcijos prasitplestų ir pagal Europos Komisijos rekomendacijas apimtų daugiau suinteresuotų subjektų bendradarbiavimą skatinančių bei kibernetinio saugumo subjektų ir kitų kibernetinio saugumo ekosistemos dalyvių kompetencijas didinančių veiklų.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projektu siekiama Krašto apsaugos ministerijai, formuojančiai kibernetinio saugumo politiką ir organizuojančiai, koordinuojančiai ir kontroliuojančiai jos įgyvendinimą, pavesti vykdyti NKC funkcijas.</p> <p>Krašto apsaugos ministerija pagal Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimą Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimą Nr. 924 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ yra atsakinga už kibernetinio saugumo politikos formavimą ir jos įgyvendinimo organizavimą, kontroliavimą ir koordinavimą. Atsižvelgiant į tai, Krašto apsaugos ministerija, atitinkanti NKC keliamus reikalavimus būti viešojo administravimo subjektu ir turėdama kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų ekspertinių žinių bei bendradarbiaudama su pramone, viešuoju sektoriumi ir mokslinių tyrimų bendruomene ir piliečiais, įskaitant pavaldžią instituciją – Nacionalinę kibernetinio saugumo centrą prie Krašto apsaugos ministerijos¹, turi kompetencijos ir pajėgumų tinkamai įgyvendinti reglamento nuostatą dėl NKC funkcijų vykdymo. Šiuo metu Krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų politikos grupė užtikrina valstybės kibernetinio saugumo ir bendradarbiavimo (taip pat ir tarptautinio) šiose srityse politikos formavimą, jos įgyvendinimo organizavimą, koordinavimą ir kontrolę. Atsižvelgiant į reglamento nuostatas ir priskirtinas naujas Krašto apsaugos ministerijos</p>

¹ Pagal reglamento 6 str. 5 d. NKC turi veiksmingai bendradarbiauti su institucijomis (-a), kurioms (-iai), įgyvendinant 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, yra pavestos atitinkamos funkcijos. Tokia institucija yra Krašto apsaugos ministerijai pavaldi įstaiga – Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos.

	funkcijas, numatoma, kad Krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų politikos grupė vykdys NKC funkcijas.
III. Priemonių įgyvendinimo sąnaudos	<p>Europos Komisijai iki 2021 m. gruodžio 29 d. gavus valstybės narės oficialų raštą dėl NKC paskyrimo, NKC įgis teisę gauti Europos Sąjungos dotaciją² reglamente numatytoms NKC funkcijoms vykdyti. Europos Sąjungos dotacija bus skiriama pagal Skaitmeninės Europos programos³ ir bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“⁴ darbo programas⁵.</p> <p>Numatoma, kad ši dotacija pirmiausia bus skiriama pagal 2 vienodus Skaitmeninės Europos programos daugiamečių darbo programos „Kibernetinis saugumas 2021–2022 metams“⁶ (toliau – darbo programa) kvietimus (2022 m. II ir IV ketv.) ir bus skirta NKC įveikinti ir reglamento 7 str. 1 d. f punkte numatyta funkcijai vykdyti. Pagal minėtą darbo programą NKC įveikinti pirmiesiems 2 metams numatoma skirti iki 1 mln. Eur, o siekiant finansiškai paremti trečiąsias šalis (ypač smulkiojo ar vidutinio verslo subjektus, jiems platinant ir diegiant naujausius kibernetinio saugumo sprendimus), bus galima prašyti dar 1 mln. Eur. Darbo programoje šiam veiksmui numatytas valstybių narių bendro finansavimo dydis – 50 proc., todėl Lietuva NKC veiklai turės proporcingai suplanuoti ir skirti atitinkamai valstybės biudžeto lėšų.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Lietuva, kaip ir dauguma kitų valstybių narių, planuoja pateikti paraišką dotacijai gauti pagal darbo programos antrąjį kvietimą, t. y. 2022 m. IV ketv., numatoma, kad NKC veikla 2022 m. turės būti pradėta vykdyti tik iš Krašto apsaugos ministerijai patvirtintų asignavimų. Krašto apsaugos ministerija NKC veiklai vykdyti 2022 m. suplanavo 232 118 Eur, kurie bus skirti viešinimo ir reprezentacinėms veikloms vykdyti, naujų NKC funkcijas vykdysiančių darbuotojų darbo užmokesčiui, jų darbo vietoms įrengti, taip pat darbuotojų komandiruočių ir mokymų išlaidoms padengti.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Nutarimo projektą, būtų įgyvendinta reglamento 6 str. 1 d. nuostata, t. y. paskirta viena valstybės institucija, kuri reglamento tikslais vykdys NKC funkcijas. NKC kartu su Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centru ir kitų valstybių narių NKC sieks sustiprinti Europos Sąjungos technologinius kibernetinio saugumo pajėgumus ir paskatinti gerosios kibernetinio saugumo praktikos bei inovatyvių kibernetinio saugumo produktų kūrimą ir naudojimą. NKC veiklos tiesioginės naudos gavėjai bus pilietinės visuomenės, pramonės, visų pirma startuolių bei mažų ir vidutinių įmonių, akademinės ir mokslinių tyrimų bendruomenės ir kiti suinteresuoti subjektai.</p>

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikti nereikia.

² 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 195 str. pirmos pastraipos d punktas.

³ <https://www.ppplietuva.lt/lt/finansavimas/skaitmenines-europos-programa-3>

⁴ <https://www.ppplietuva.lt/lt/finansavimas/programa-europos-horizontas-3>

⁵ Reglamento 6 str. 6 d.

⁶ 2021 m. lapkričio 10 d. Europos Komisijos priimtas įgyvendinamasis sprendimas dėl Skaitmeninės Europos programos finansavimo ir jos daugiamečių darbo programos „Kibernetinis saugumas 2021–2022 metams“ priėmimo <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/work-programmes-digital>.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje. Atskirų konsultacijų su visuomene nebuvo.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabą dėl reglamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. 924 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto atitikties lentelės parengimo. Nutarimo projektas bus įgyvendinamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabą dėl NKC funkcijų finansavimo iš Krašto apsaugos ministerijai patvirtintų asignavimų bei pažangos lėšų naudojimo.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų politikos grupės (vadovas Jonas Skardinskas, tel. 8 706 80 800, el. p. jonas.skardinskas@kam.lt) vyresnioji patarėja Aušra Pipirienė (tel. 8 706 80 808, el. p. ausra.pipiriene@kam.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Atitikties lentelė, 2 lapai.

Krašto apsaugos ministras

Arvydas Anušauskas